

gemeente
Haarlemmermeer

De leden van de gemeenteraad van Haarlemmermeer

Postbus 250
2130 AG Hoofddorp

Bezoekadres:
Raadhuisplein 1
Hoofddorp
Telefoon 0900 1852
Telefax 023 563 95 50

2013/51522

Cluster Maatschappelijke en Economische Ontwikkeling
Contactpersoon Cecile de la Rambelje
Doorkiesnummer 023 – 567 6707
Uw brief ---
Ons kenmerk 13.0060780\Dir/au
Bijlage(n) Geen
Onderwerp Starters en ZP-ers in Haarlemmermeer

Verzenddatum

16 SEP. 2013

Geachte heer, mevrouw,

Met de brief die op 11 juli 2012, kenmerk 12.0449287 bent u door ons geïnformeerd over activiteiten met betrekking tot het stimuleren van startende ondernemers. Evenals startende ondernemers zijn Zelfstandig Professionals (ZP-ers)¹ onmisbaar voor onze lokale economie en werkgelegenheid. De gemeente Haarlemmermeer, zo blijkt uit diverse landelijke onderzoeken verderop in deze brief, scoort goed voor wat betreft het ondernemersklimaat.

Met deze brief geven wij u een impressie van ZP-ers en starters en een duidelijk beeld van wat de gemeente zelf en/of in samenwerking met externe organisaties doet voor deze groep ondernemers in Haarlemmermeer. Wij willen graag koploper blijven en actiever werken aan "fair chances" voor starters en ZP-ers. We vinden dat alle geschikte ondernemers, dus ook kleine ondernemers, kansen moeten krijgen bij aanbestedingen. De overlap tussen startende ondernemers en ZP-ers is groot, waardoor faciliteiten en activiteiten voor deze groepen vaak hetzelfde zijn.

Overlap starters met ZP-ers

Van de totale populatie starters in Haarlemmermeer is het merendeel (circa 84 procent) werkzaam als ZP-er (bron: Rapportage behoeftepeiling starters, KplusV rapport 2011).

Een ZP-er kan een starter zijn, maar dat hoeft niet. Sommige ZP-ers zijn immers al vele jaren actief als eenmansbedrijf zonder dat ze uitbreiden of toekomstplannen hebben om uit te breiden. Het totale aantal ZP-ers in Haarlemmermeer is 4405. Hiervan is 12 procent starter (2011, BIR).

¹ Ook wel Zelfstandigen Zonder Personeel (ZZP-ers) genoemd.

Aanleiding

Het is een gegeven dat ZP-ers een steeds belangrijker groep werkenden worden. Dit geldt binnen onze gemeentegrenzen, maar zeker ook in de rest van Nederland. Facts en figures treft u verderop aan in deze brief.

Omdat de groep ZP-ers snel groeit en daarmee een steeds grotere betekenis krijgt voor de lokale en regionale economie is het van belang dat wij, samen met betrokken organisaties, activiteiten blijft stimuleren voor deze groep.

Verschillende organisaties buiten de gemeente bieden reeds ondersteuning aan starters en daarmee ook aan ZP-ers. Denk aan KvK, MKB, HOP, ZPnet², ondernemersklankborden, Belastingdienst, etc. Waar heeft de gemeente een toegevoegde waarde bij de ondersteuning van starters én ZP-ers? Hoe kan de gemeente deze groep beter faciliteren?

We onderscheiden drie belangrijke rollen hierin van gemeenten:

- Economische rol gemeente: Het ondersteunen van ZP-ers en starters op een zodanige wijze dat de regio als geheel ondernemender en economisch aantrekkelijker en actiever wordt.
- Sociale rol gemeente: Het ondersteunen van ondernemers in nood of het helpen van startende ondernemers vanuit de bijstand.
- Rol van de gemeente als opdrachtgever.

Inrichting gemeentelijke organisatie Haarlemmermeer m.b.t. ZP-ers en starters

Wat doet onze gemeente zelf momenteel specifiek voor ZP-ers en starters?

Wij richten ons op de sociale rol van de gemeente richting ZP-ers en starters, namelijk vanuit haar wettelijke taak: de uitvoering van de regeling Besluit Bijstandsverlening Zelfstandigen (BBZ).

In de rol van opdrachtgever, faciliteren wij zp'ers en starters door in ons aanbestedingsbeleid het aangaan van combinaties en onder aanneming toe te staan, administratieve lasten te verminderen en het voorkomen van het hanteren van onnodig zware selectie- en gunningscriteria. In de praktijk komen zp'ers direct in aanmerking voor opdrachten voor diensten (bijvoorbeeld adviezen). Wat opdrachten voor leveringen (bijvoorbeeld koffieautomaten) en werken (bijvoorbeeld realisatie van een gebouw) betreft is dit minder voor de hand liggend gezien de omvang en complexiteit van de opdrachten. Een voorbeeld waarin zp'ers voor opdrachten voor diensten vanuit de gemeente gefaciliteerd worden, is het toepassen van de elektronische marktplaats voor de inhuur van ingenieursdiensten.

² Betekenissen:

KvK: Kamer van Koophandel

MKB: Midden- en Klein Bedrijf

HOP: Haarlemmermeers Ondernemers Platform

ZPnet: netwerk voor Zelfstandig Professionals Hoofddorp

Wij richten ons naast de sociale rol inzake de BBZ en de rol als opdrachtgever, ook op de economische rol. Deze brief gaat met name over de economische rol. Hiermee bedoelen we verbetering van de kwaliteit van dienstverlening aan ondernemers. Wij hebben hier vooral een faciliterende rol in een veld met andere belangrijke spelers als KvK, MKB, HOP en de banken. Wij hechten aan een goede kwaliteit van dienstverlening aan starters en ZP-ers, bijvoorbeeld door toegespitste service via ons Centrum voor Bedrijven en Instellingen (CBI).

Uit een onderzoek van de KvK bij 20 gemeenten uit haar werkgebied kwam naar voren dat wij onze dienstverlening aan ondernemers goed op orde hebben en kwamen als winnaar uit de bus. Wij scoren met name goed op klantvriendelijkheid en deskundigheid. Tevens zijn wij na de uitkomsten van een onderzoek van het weekblad Elsevier in samenwerking met bureau Louter, uitgeroepen tot de gemeente met de sterkste economie. Het ging bijvoorbeeld om het aantal arbeidsplaatsen en de groei daarvan, de bijdrage aan de nationale economie, de variatie in economische activiteit, het opleidingsniveau van de beroepsbevolking, de uitgifte van grond, de voorraad bedrijventerreinen en kantoorruimte en de bezettingsgraad daarvan.

Per 1 mei 2013 is het digitale ondernemersplein een feit. Dit is een digitale centrale plek waar ondernemers terecht kunnen met al hun vragen. Ook is er informatie te vinden over onder andere vergunningen en beleid maar ook zijn er linken naar de Belastingdienst en KvK. Dit zal in de toekomst nog meer ten goede komen aan de kwaliteit van de dienstverlening aan ondernemers. Naast het ondernemersplein kunnen de ondernemers terecht op de onlangs gelanceerde portal, waarop vele thema's te vinden zijn. Het accent wordt gelegd op externe initiatieven en ondernemerszaken, zoals bijvoorbeeld mogelijkheden voor huisvesting binnen de gemeentegrenzen.

U zult zien dat naast de activiteiten die de gemeente zelf doet voor startende ondernemers en ZP-ers, de gemeente dikwijls haar medewerking verleent aan activiteiten die opgestart worden door externe organisaties. Hieronder volgt een opsomming van activiteiten:

Netwerkbijeenkomsten

Netwerken is belangrijk voor startende ondernemers. Hiermee behouden en onderhouden zij hun zakelijke netwerk. Ook het verkrijgen van nieuwe klandizie gebeurt meestal via netwerken. Wij organiseren daarom samen met betrokken partijen het Startersplatform. Wij dragen bij aan het Startersplatform dat twee keer per jaar plaatsvindt. Daarnaast nemen wij deel aan diverse netwerkevenementen:

- 2 x per jaar Startersplatform;
- Faciliteren jaarlijkse nationale KvK Startersdag;
- Faciliteren KvK "Ondernemen iets voor u" (nu 2 jaar op rij);
- Sponsor netwerkparty van Meerbusiness;
- Standhouder op de beurs ONTMOET HLMRMEER 2012;
- Advertentie Wie is Wie gids;
- Advertentie tijdschrift Ondernemend Hoofddorp;
- De Ondernemersprijs Haarlemmeer Onlangs uitgebreid met categorie voor 0 tot 5 werknemers).

Onderhouden van communities

- Meermatch: deze website is onlangs voor ondernemers in Haarlemmermeer opgezet. Hierop kunnen ondernemers vragen stellen over de meest uiteenlopende onderwerpen. Als ze maar een relatie hebben met het ondernemerschap. Er is een overzicht van ondernemersonderwerpen, verdeeld over kennisrubrieken opgesteld. Wanneer een ondernemer een vraag stelt zal deze beantwoord worden door een of meer panelleden die ondernemer zijn of expert- of kennispartner. Als gemeente participeren we als kennispartner (panellid): kortom medewerkers van het CBI beantwoorden vragen van ondernemers die gaan over zaken waar we als gemeente in kunnen helpen (die normaliter telefonisch, per email of via de CBI desk in het Raadhuis gesteld zouden worden).
- ZP NET: het ZP NET is een netwerkvereniging voor kleine zelfstandigen die wonen of werken vanuit Hoofddorp. Deze vereniging is recent opgericht. Het is geïnitieerd door ZP-ers zelf een bank en Ymere. Het is een netwerkorganisatie ter verbetering van de positie van kleine zelfstandigen. Doelen: Verbeteren lokale micro-economie en vergroten sociale samenhang binnen de wijk. ZP-NET Hoofddorp zal haar intrek nemen in De Burgemeester, een bedrijfsverzamelgebouw met nieuwe, door Ymere ontworpen, flexwerkplekken in een woonwijk in Hoofddorp. Wij hebben voor de opstart van het ZP NET een klein bedrag beschikbaar gesteld.

Projecten/initiatieven voor en door ZP-ers en startende ondernemers

Wij hebben hier een faciliterende rol en zijn in de regel zelf geen initiator. Wij zullen echter faciliteren daar waar nodig. Hierbij helpt de portal. Ook ondernemersverenigingen gaan zich op de portal profileren, maar ook een ZP netwerk, dan wel nieuwe initiatieven/projecten.

Huisvestingsprojecten

Wij verwelkomen huisvestingsinitiatieven vanuit de markt. Via de gemeentelijke portal worden bepaalde initiatieven onder de aandacht gebracht. Met betrekking tot huisvestingsinitiatieven hebben wij een faciliterende rol. Een uitzondering vormt het project Enginn. Met dit project investeren wij in het kader van het programma duurzaamheid in huisvesting specifiek voor innovatieve en duurzame starters.

Regionale samenwerking

We hebben gevraagd aan gemeenten uit de AM-regio of zij aandacht hebben voor de starter en/of ZP-er en dit onderwerp ook regionaal wensen op te pakken. Resultaat hiervan is dat nagenoeg alle AM-gemeenten hierop enthousiast reageerden. In regionaal verband (subregio Amstel- en Meerlanden) wordt het thema ZP-er binnenkort besproken in de ambtelijke werkgroep en gekeken gaat worden waar de gemeenten activiteiten op elkaar aan kunnen laten sluiten en waar gemeenten van elkaar kunnen leren. Mogelijk vindt er met betrekking tot plannen en initiatieven kruisbestuiving plaats tussen gemeenten uit de regio/provincie. Er zal geïnventariseerd worden of gemeenten belangstelling hebben om samen met de gemeente Haarlemmermeer een verkenning te doen naar de mogelijk regionaal beleid voor starters en ZP-ers inzake aanbestedingen.

Tot slot

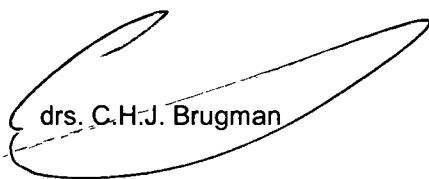
Momenteel laten we een kwantitatief onderzoek doen naar startende ondernemers en ZP-ers. We zijn van mening dat het zinvol is om inzicht te behouden en/of nieuw inzicht te krijgen in onze starters- en ZP- populatie. Ook is het zinvol om goed te kunnen vergelijken met Nederland en andere gemeenten. Hierdoor kan ook bekeken worden of activiteiten, soms in samenwerking met KvK, HOP en andere organisaties, eventueel moeten worden aangepast om de doelgroep in Haarlemmermeer goed te bedienen.

Met deze brief hebben we u geïnformeerd over activiteiten van de gemeente en/of lokale partners met betrekking tot het stimuleren van een gunstig klimaat voor ZP-ers en starters. U heeft gemerkt dat de rol van de gemeente verschilt per activiteit, maar veelal faciliterend is. Wij zitten met onze inzet op één lijn met andere gemeenten in de regio en in Nederland.

Wij verwachten u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

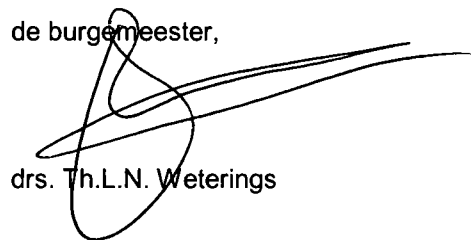
Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van de gemeente Haarlemmermeer,

de secretaris,

drs. C.H.J. Brugman

de burgemeester,

drs. Th.L.N. Weterings

Bijlage:

Facts en Figures

In de brief van 11 juli 2012 stond reeds uitgebreide informatie specifiek over startende ondernemers. Momenteel laten we een kwantitatief onderzoek doen naar startende ondernemers en ZP-ers. We zijn van mening dat het zinvol is om inzicht te behouden en/of nieuw inzicht te krijgen in onze starters- en ZP- populatie. Ook is het zinvol om goed te kunnen vergelijken met Nederland en andere gemeenten. Hierdoor kan ook bekeken worden of activiteiten, soms in samenwerking met KvK, HOP en andere organisaties, eventueel moeten worden aangepast om de doelgroep in Haarlemmermeer goed te bedienen.

ZP-ers in Nederland

In Nederland zijn er eind 2011 ruim 700.000 ZP-ers werkzaam (CBS). De groep ZP-ers wordt steeds groter. Tussen begin 2006 en 2011 is het aantal ZP-ers met ruim 25% toegenomen. Het aantal ZP-ers is zowel gegroeid in tijden van economisch voorspoed als in tijden van economisch tegenspoed. Groei vond plaats in bijna alle sectoren en beroepen.

ZP-ers in Haarlemmermeer

Op 1 mei 2011 telt Haarlemmermeer 4405 eenmansbedrijven³. Dat is bijna 50% van het totaal aantal bedrijven in Haarlemmermeer. Dit is een kleine 4% van het totaal aantal arbeidsplaatsen. Deze eenmanszaken zijn voornamelijk werkzaam in de advisering, onderzoek en overige zakelijke specialistische dienstverlening (24%), groot- en detailhandel en reparatie van auto's (19%) en bouwnijverheid (12%).

Sector	Aantal	Percentage
Landbouw, bosbouw en visserij	129	3%
Industrie	119	3%
Bouwnijverheid	529	12%
Groot- en detailhandel; reparatie van auto's	856	19%
Vervoer en opslag	171	4%
Logies-, maaltijd- en drankverstrekking	65	1%
Informatie en communicatie	298	7%
Financiële instellingen	93	2%
Verhuur van en handel in onroerend goed	58	1%
Advisering, onderzoek en overige specialistische zakelijke dienstverlening	1040	24%
Verhuur van roerende goederen en overige zakelijke dienstverlening	280	6%
Onderwijs	128	3%
Gezondheids- en welzijnszorg	205	5%
Cultuur, sport en recreatie	139	3%
Overige dienstverlening	293	7%
Totaal	4405	100%

³ Bron: BIR bedrijvenregister Ad Reijneveld, peildatum 1 mei 2012. Definitie ZP-ers: alle eenmansbedrijven gevestigd te Haarlemmermeer.

In Haarlemmermeer zijn veruit de meeste ZP-ers gevestigd in de woonwijk, en in veel mindere mate op werklocaties als bedrijventerreinen en kantoorlocaties. In onderstaande tabel is te zien waar de ZP-ers gevestigd zijn.

werklocatie	aantal	percentage
Bedrijventerrein	400	9%
Kantoorlocatie	64	1,5%
Woonwijk/open gebied	3941	89,5%
Totaal	4405	100%

In 2009 was ongeveer 7% van de potentiële beroepsbevolking in de gemeente Haarlemmermeer ZP-er. Dit komt overeen met het landelijk gemiddelde (bron ZZPBV Amersfoort).

ZP-ers zijn kleine ondernemingen en daardoor wel kwetsbaar. Dat blijkt uit landelijke cijfers. Gemiddeld is na 6 jaar ongeveer de helft van de gestarte ZP-ers gestopt. Ook hebben kleine ondernemingen een grote verscheidenheid aan taken (vak uitoefenen, financiën, ICT en communicatie, inkopen, leiding geven, juridisch etc.).

ZP-ers zijn er in verschillende soorten en maten. Zij hebben verschillende behoeften. Zo heeft een ZP-er die voor een langere periode ingehuurd wordt door een bank of verzekeringsmaatschappij doorgaans geen behoefte aan een eigen fysieke werkruimte/werkplek. Een kleine zelfstandig ondernemer die afhankelijk is van diverse opdrachtgevers zal misschien wel behoefte hebben aan een eigen werkplek buitenshuis.

In 2009 was ongeveer 7% van de potentiële beroepsbevolking in de gemeente Haarlemmermeer ZP-er. Dit komt overeen met het landelijk gemiddelde (bron ZZPBV Amersfoort).

ZP-ers zijn kleine ondernemingen en daardoor wel kwetsbaar. Dat blijkt uit landelijke cijfers. Gemiddeld is na 6 jaar ongeveer de helft van de gestarte ZP-ers gestopt. Ook hebben kleine ondernemingen een grote verscheidenheid aan taken (vak uitoefenen, financiën, ICT en communicatie, inkopen, leiding geven, juridisch etc.).

Starters in Nederland

Het aantal startende ondernemers in Nederland in 2011 is 140.000. In 2012 is dit aantal gedaald naar 135.000 (bron ING). Tussen 2005 en 2011 is het aantal starters in Haarlemmermeer gegroeid met 22%.

Starters in Haarlemmermeer

Op 1 mei 2011 telt Haarlemmermeer 654 starters⁴. Deze starters zijn voornamelijk werkzaam in de Zakelijke diensten (34 %), Handel (28%), Bouwnijverheid ((9%) en Milieu, Cultuur en recreatie (8%). Dit zijn dus voornamelijk andere sectoren dan waar ZP-ers werkzaam in zijn.

Sector	aantal	Percentage
Land- en tuinbouw	5	0,8%
Industrie (incl. openb. nut)	17	2,6%
Bouwnijverheid	56	8,6%
Handel overig	181	27,7%
Horeca	21	3,2%
Luchtvaart	4	0,6%
Vervoer etc.	24	3,7%
Financiële Diensten	12	1,8%
Zakelijke Diensten	225	34,4%
Openbaar bestuur	0	0,0%
Onderwijs	26	4,0%
Gezondheid & Welzijn	29	4,4%
Milieu,cultuur en recreatie en overige dienstverlening	54	8,3%
Totaal	654	100,0%

In Haarlemmermeer zijn veruit de meeste starters gevestigd in de woonwijk, en in veel mindere mate op werklocaties als bedrijventerreinen en kantoorlocaties. In onderstaande tabel is te zien waar de starters gevestigd zijn.

werklocatie	aantal	percentage
Bedrijventerrein	53	8%
Kantoorlocatie	42	7%
Woonwijk/open gebied	559	85%
Totaal	654	100%

⁴ Bron: BIR bedrijvenregister Ad Reijneveld, peildatum 1 mei 2012. Definitie ZP-ers: alle eenmansbedrijven gevestigd te Haarlemmermeer. Definitie starters: alle vestigers tussen 1 mei 2010 en 1 mei 2011.